

śrī-prabodhānanda-sarasvatī-viracitam
Śrī Prabodhānandou Sarasvatīm vyslovené

śrī-kāma-bīja-vyākhyānam
vysvětlení Śrī Kāma-bīji

śrī-śrī-rādhā-kṛṣṇābhyām namaḥ
poklony Śrī Śrī Rādě a Kṛṣṇovi

padmajam tan-mukhopetaṁ śatru-sopari-saṁsthitam |
sendu-bindu-śikhopetaṁ prathamam sarva-kāmadam ||
vzešlý z úst z lotosu zrozeného [Brahmy], spočívající nad nepřáteli,
s měsícem a tečkou nahoře, první z těch, kdo plní všechny touhy

|| klīm ||

atha bījasyārtho gautamīya-tantre—
níže význam bīji z Gautamīya tantry

la-kārāt pṛthivī-bījam ka-kārāj jala-sambhavaḥ |
slabika la (je) semenem země, ze slabiky ka vzešla voda
ī-kārād vahnir utpanno nādād vāyur ajāyata |
z hlásky ī povstal oheň, z nādy (závěrečného zvuku) se zrodil vzduch
bindor ākāśa-sambhūtir iti bhāvātmako manuḥ ||
bindu je zdrojem éteru. Toto je místo projevení Kāma gāyatrī mantry
(pozn. viz Brahma saṁhitā 5.3).

iti pañca-bhūto mūrtimān puruṣaḥ |
takto puruṣa (jako) zosobnění pěti živlů

kād āpo lāt pṛthivī īto vahnir nādād vāyur bindor ākāśa-bhūta iti |
ka voda, la země, ī oheň, nāda vzduch, bindu éter
jala-rūpa-puruṣaḥ kāmaḥ ka-kāraḥ¹ |
zosobněná touha v podobě vody (je) slabika ka
vāyu-sparśa-jīvo nādaḥ |
nāda (je) jīva v kontaktu se vzduchem [prāṇou]
ākāśa-śabdaḥ ahaṅkāro binduḥ gopāla-tathāpī-vede |
zvuk éteru (je) ahaṅkāra, přestože podle Ved (je) bindu Gopāla

¹ ka-pustake atiriktaḥ pāṭhaḥ—pṛthivī-gandha-prakṛti-mūrtir la-kāraḥ | tejo-rūpa-mahad-ādihāra ī-kāraḥ ||

ratna-priyā rati-kalā subhagā bhadrā-saubhagā² ka-kāraḥ |
sumukhī kala-hamsī la-kāraḥ |
manmatha-modā³ ca ī-kāraḥ |
kalāpinī nāda-binduḥ |

jména gopī, manmatha-modā je Rādhā (manmatha je Kṛṣṇa jako Amor)

ka-kāraḥ kathyate kāmo la-kāro mūrtir ucyate |
ī-kāraḥ śakti-rūpā ca nādo liṅgam ucyate ||⁴

Ka se vysvětluje jako touha/Amor/Kṛṣṇa, la se nazývá podoba,
ī (je) podoba śakti [Rādhā], (jejich) objetí se nazývá nāda
binduś cumbanam ucyate iti munayaḥ |
bindu se nazývá (jejich) polibek. Tolik mudrci.

ī-kārān nāyikā-mukhyā la-kārān lalitā tathā⁵ |

ī (je) hlavní hrdinka [Rādhā], la (je) Lalitā

ka-kārān nāyako mukhyo⁶ nādāliṅgam uktavat |

ka (je) hlavní hrdina [Kṛṣṇa], (jejich) objetí se nazývá nāda

binduś cumbanam ākṛtaḥ iti āgamasya |

(jako) bindu je stanoven (jejich) polibek. Tolik āgamy.

atra sva-mataṁ—

zde vlastní názor (autora)

ka-kārān nāyaka-śreṣṭha ī-kārān nāyikā varā |

ka (je) nejlepší z hrdinů [Kṛṣṇa], ī (je) nejlepší z hrdinek [Rādhā],

la-kāro hlāda-rūpā ca nādāliṅgam ucyate |

la (je) podoba blaženosti, (jejich) objetí se nazývá nāda

binduś tu cumbanam tathā ||

poté bindu (je jejich) polibek

kaiścit tu evaṁ vyākhyāte—

někdo poté takto vyložil

gala-śira-āsyam ca ka-kāraḥ |

² rati-kalā bhadrā saurabhā (ka)

³ madonmadā candrā (ka)

⁴ nādo bindur udīritā (ka)

⁵ parā (ka)

⁶ itaḥ param ka-pustake—binduś cumbanam ucyate | āśleṣo'py ardha-candraś ca bijārthaḥ paramādbhutam | iti śrī-prabodhānanda-sarasvatī-viracitaṁ kāma-gāyatrī-vyākhyā-ṣaṭṭham samāptam ||

krk, hlava a ústa (jsou) ka
cakṣuḥ-karṇa-bāhu la-kāraḥ |
oči, uši, paže (jsou) la
vakṣaḥ-prṣṭha-kati-jaṅghā nādaḥ |
hrud', záda, boky a holeně (jsou) nāda
jānu-pādau ca binduḥ |
kolena a nohy (jsou) bindu

iti prabodhānanda-sarasvatī-kṛta-kāma-bīja-vyākhyānam |
takto (zní) vysvětlení Kāma-bīji vyslovené Śrī Prabodhānandou Sarasvatīm

--o)0(o--

Mantrārthaḥ

význam mantry

ka-kāraḥ puruṣaḥ kṛṣṇaḥ sac-cid-ānanda-vigrahaḥ |
ka (je) Puruṣa Kṛṣṇa, ztělesněná věčnost, poznání a blaženost
ī-kāraḥ prayojai rādhā nitya-vṛndāvaneśvarī ||
ī (je) ztělesněná příčina Rādhā, věčná vládkyně Vṛndāvanu
laś cānandātmakaṁ prema-sukhaṁ ca parikīrtitaṁ |
la (je) oslavováno jako místo blaženosti a štěstí premy
cumbanāśleṣa-mādhuryaṁ bindu-nāda-samīritaṁ ||
(jejich) milostný polibek a objetí se nazývají bindu a nāda
gopīti gopānād rādhā janas tasya sakhī-janaḥ |
gopīmi takto chráněná gopī Rādhā, její společnice (jsou) sakhī
anayor vallabhaḥ kṛṣṇo nāyakaḥ kāma-śekharaḥ ||
milencem obou (je) hrdina, nejlepší z Amorů – Kṛṣṇa.
svāhā-śabdenātma-samarpaṇam |
zvuk svāhā je podstatou oběti – odevzdání se

--o)0(o—

český překlad a poznámky v [] CC-BY-SA: bh. Jan Mareš, 2020